Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Estació de tren del Papiol

El Papiol

Ubicació

Comarca:	Baix Llobregat
Lloc/Adreça:	Carretera de Caldes, s/n
Alçada:	43

Coordenades:

Latitud:	41.43539
Longitud:	2.00259
UTM Est (X):	416670
UTM Nord (Y):	4587571

Classificació

Número de fitxa	08158 - 9
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani
Segle	XIX
Any	1856
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	L'edifici està restaurat
Protecció	Legal
Observacions protecció:	BPU. F68-Catàleg de Patrimoni Arquitectònic del Papiol.
Accés	Fàcil
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Pública
Titular:	ADIF Administrador de Infrastructuras Ferroviarias, C/ Sor Ángela de la Cruz, 3 - 3º 28020 - Madrid
Autoria de la fitxa	Juana Maria Huélamo Gabaldón
Data de registre de la fitxa:	dt., 04/12/2018 - 01:00

Descripció

Estació de ferrocarril, actualment propietat d'Adif, situada a la part baixa del municipi del Papiol. De les instal·lacions d'origen, a més de l'entramat de vies, es conserva l'edificació central, de planta rectangular, amb teulada a dues vessants, la qual presenta l'estructura original, tot i que l'antic rellotge no hi és. Alguns dels buits de les façanes estan cegats, i tots es trobren recercats amb guardapols de guix. Al costat de la porta d'accès al vestíbul hi ha la placa de la "Dirección General del Instituto Geográfico y Estadístico" , que marca 37,3 m. d'altura sobre el "nivel medio del Mediterráneo en Alicante". A tocar l'edifici principal, es conserva el destinat als lavabos. L'estació es troba a la línia Barcelona-Martorell-Vilafranca-Tarragona per on circulen trens de la línia R4 de Rodalies de Catalunya operat per Renfe Operadora, servei que uneix el Bages, el Vallès Occidental i Barcelona amb Sant Vicenç de Calders a través de les comarques del Baix Llobregat, Alt Penedès i Baix Penedès. L'estació del Papiol és actualment, un baixador (núm. 72.211), situat en el punt quilomètric 82,0 de la línia 240 d'Adif de Sant Vicenç de Calders a l'Hospitalet de Llobregat, entre l'estació de Castellbisbal i l'estació de Molins de Rei. De l'estació del Papiol part un dels ramals de la línia Castellbisbal / el Papiol - Mollet.

Observacions:

El nucli urbà està allunyat de l'estació, a la qual s'hi pot arribar amb autobús.
La línia Castellbisbal / el Papiol - Mollet o ramal del Vallès es va construir l'any 1982 com a ferrocarril orbital per evitar que els trens de mercaderies passessin per Barcelona, especialment l'anomenat tren nuclear.

Història

Aquesta estació de la línia de Vilafranca va entrar en servei l'any 1856 quan es va obrir el tram entre Molins de Rei-Coromines, l'estació provisional de Martorell, fins que la línia va creuar el Llobregat, amb un recorregut de 10 km, i es va obrir la definitiva el 1859. El tram va ser construit pels veïns del poble en prestació personal (Faura Arís, 1996: 159).
La via de mercaderies deixà de funcionar el 25 de novembre de 1982, quan es va inaugurar un nou tram: El Papiol-Mollet del Vallès, per al tràfic de mercaderies. Durant un quart de segle, Castellbisbal va dur a facturar a l'estació del Papiol les seves mercaderies, que feien arribar amb carros perquè el tren, malgrat passar per davant, no va tenir parada fins el 1906 (Faura Arís, 1996: 150).
El 26 de setembre de 1982 es va inaugurar la doble via entre estacions del tram Sant Vicenç de Calders-Molins de Rei amb la finalitat de ser una alternativa a la línia de la costa. Les obres es van fer en diferents trams i van durar dotze anys (Faura Arís, 1996: 151).
Al seu voltant va anar creixent un barri que portava el seu nom: el barri de l'estació. Aquest barri es va derruir a final de la dècada de 1960, en el moment en que es va construir l'autopista.
Darrere l'estació hi havia la Taverneta, on s'aplegaven els viatgers del ferrocarril, i que també era coneguda per ca l'Agneta. La carretera de pujada al poble començava a cal Castellón. Molt a prop hi discorria una mina d'aigua que venia de Castellbisbal (Faura Arís, 1996: 324).
El 5 de maig de 1935, era aturat a l'estació del Papiol un tren de mercaderies en direcció Martorell. De sobte, una locomotora sola va aparèixer per la mateixa via i direcció, va superar el guardaagulles que era a l'alçada del pont de ferro i va xocar amb l'últim vagó del tren de mercaderies. Sortodament, no hi va haver danys personals. Les investigacions posteriors van arribar a la conclusió que l'accident es va deure a una errada humana. El comboi i la locomotora eren de la companyia MZA-Madrid Saragossa-Alacant (Faura Arís, 1996: 78).
El 2007 s'hi va realitzar un pas inferior per creuar les vies

Bibliografia

Faura Arís, A. (1996) L'Abans del Papiol. Recull gràfic 1890-1960. Ed.: Efadós. Col·lecció: Baix Llobregat. El Papiol.